

Slovenska književnost. Neumorni g. prof. Janez Jesenko v Trstu je slovenskemu narodu poklonil spet novo šolsko knjigo: *Zemljepis za drugi in tretji razred srednjih šol*. Spisal in založil Janez Jesenko. Natisnila „Národna Tiskarna“ v Ljubljani 1883, 8, 205 str. Cena samo 90 kr. Kakor vsi spisi Jesenkovi, odlikuje se tudi ta najnovejša knjiga njegova po svoji strokovnjaški točnosti in dovršenosti, po lepem jeziku, lehkí umljivosti in čednem tisku; izpolnjuje tedaj vse, kar zahtevamo od dobre šolske knjige. Ime profesorja Jesenka, ki nam je spisal in za svoje novce tiskati dal že polno skladišče potrebnih in izvrstnih knjig, ostane z zlatimi črkami zapisano v književini in kulturni zgodovini naroda slovenskega.

Fizika za nižje gimnazije, realke in učiteljišča. Spisal in založil Jakob Čebular, c. kr. višje realke profesor v Gorici. II. del. Natisnila Hilarijanska Tiskarna v Gorici 1883, 8, 91—211. str. Cena obeh delov 1 gld. 30 kr. To je drugi in zadnji zvezek lepe šolske knjige, o kateri je v našega lista I. in II. zvezku t. l. že obširneje poročal g. prof. Ivan Berbuč. G. pisatelju, ki je knjigo založil tudi na svoje stroške, želimo iz vsega srca vso srečo, čitatelje svoje pa opozarjamo na knjigo, s katero se more narod naš ponašati.

Podjetni knjigar ljubljanski J. Giontini je spet založil in na svetlo dal te knjižice:

1. **Hirlanda**, bretanjska vojvodinja, ali zmaga kreposti in nedolžnosti. Podučna povest za stare in mlade. Po Krištofu Šmidu poslovenjena. Tretji natis, v Ljubljani 1883, 8, 86 str. Cena 20, po pošti 22 kr.

2. **Zveličana Hildegarda**, dvakrat po nedolžnem v smrt obsojena cesarica. Sveta povest, v novič prepisana in natisnjena v poduk in zabavo slovenskemu ljudstvu. V Ljubljani 1883, 8, 69 str. Cena 20, po pošti 22 kr.

3. **Nikolaž Zrinjski**, hrvatski junak. Po raznih spisih sestavil F. H. V Ljubljani 1883, 8, 72 str. Cena 20, po pošti 25 kr.

Vse tri knjižice je lično natisnila tiskarna Ig. v. Kleinmayr et Fed. Bamberg v Ljubljani in vsaka ima spredaj naslovni list v barvanem tisku. Knjige so namenjene pri prostem u narodu, kateri jih bode gotovo rad kupoval in čital, ker vse tri pripovedujejo zanimljivo snov po domače in prijetno. Zato jih ne smemo meriti s strogo kritično mero. Vender bi svetovali pisatelju (menda g. Haderlapu), da bi v prihodnje pisal čkastejši jezik.

Kopitarjev grob. Odkar so si Dunajčanje sezidali velikansko osrednje grobje (Centralfriedhof), opuščena so vsa bliže mesta ležeča pokopališča, tedaj tudi pokopališče Sv. Marksa, kamor so bili o svoji smrti pokopani mnogi na Dunaji umrli pisatelji slovanski, tako Hrvat Preradović, Srbje Branko Radičević, Vuk Štefanović Karadžić, Štefan Ljubiša, Čeh Jan Kollár, in tudi naš slavni Kopitar. Ker bodo čez zdanje pokopališče sv. Marksa v nekoliko letih odprli nove ceste in ulice, ostali prostor pa zazidali z novimi hišami, zato so Hrvatje umrjoče ostanke predrazega svojega Preradovića že pred par leti prenesli v Zagreb. Tudi srbski narod je 22. avg. t. l. slavil lep praznik. Ta dan so se telesni ostanki pesniškega ljubljenca srbskega Branka Radičevića z Dunaja

prenesli na krasno brdo Stražilovo v Sremu ter pokopali v domačo zemljo, katero so srbski rodoljubi prinesli iz vseh pokrajin srbskih. Zdaj hoče tudi kraljevska vlada srbska na svoje stroške telesne ostanke slavnega osnovega slovstva Vuka Štefanovića prenesti v Beligrad. In v „Slovinci“ čitamo, da se je tudi v Dalmaciji osnoval odbor, ki sklada novce, da se genialni pripovedovalec Štefan Ljubiša iz Marksovega pokopališča prevêde v svoje rojstveno mesto Budvo v Dalmaciji. Gotovo se tudi Čehi skoraj spomnijo svojega Kollarja. Samo na našega velikega Kopitarja nihče ne misli! Kaj res naša slovenska domovina ne zmore kopice rodoljubov, ki bi osnovali odbor ter zložili in nabrali nekoliko stotin, da bi se Kopitar, velikan učenosti, dika in ponos vsega naroda slovenskega, pokopal v sveti domači zemlji v Ljubljani? Večna sramota vsemu narodu našemu, ako pusti, da bodo čez grob jednega največjih sinov matere Slave vozili dunajski fijakerji ter umrjoči prah njegov teptala konjska kopita dunajska!

Poziv! Slovanska vseučiliška mladež na Dunaji po posebnem, v to svrhu sestavljenem odboru, je sklenila, da se preda pri svečanosti, ki se bode vršila koncem novembra t. l. na čast 70letnice g. dvornega svetnika in prof. dra. Fr. viteza Miklošiča, jubilarju med drugim tudi album njegovih učencev in slavistov v obče. — Prosi se tedaj vsi gospodje slavisti, kakor tudi vsi nekdanji učenci g. prof. Miklošiča, da blagovolijo poslati svoje fotografije v vizitnem formatu in s svojeročnim podpisom pod naslovom: Akademicki spolek, Wien VIII., Neudeggergasse 23, in sicer kar najhitreje, da se odbor more skoraj odločiti za obseg albuma. — Ob enem goji odbor prijetno nado, da z obzirom na osobo in prevelike zasluge jubilarja nijeden slavist ne bode zamudil prilike, da izrazi svoje spoštovanje največjemu živečemu slavistu ter pripomore s tem k povečanju te slavnosti.

Ker bo pa album in njega ukras prouzročil mnogo stroškov, prosi se, da se priloži fotografiji prostovoljen donesek.

Na Dunaji 1. avgusta 1883.

za slavnostni odbor:

Jaroslav Kalandra, l. r.,
tajnik.

Dr. Lecejewsky, l. r.,
predsednik.

Plemeniti Preširni. (Popravek.) Moje poročilo v 6. številki „Ljubl. Zvona“ je prišlo v roke gospe St v Ljubljani, in ker je ta gospa sestričina še zdaj na Dunaji živečega Frana pl. Prešerna ter je v svoji mladosti mnogokrat obiskala Prešernove pri Škandru, zato je na tanko poučena o tej rodovini. Ona pripoveduje: Janez Prešern, doma nekje okoli Brezja na Gorenjskem, je bil voznik in se je poročil z vdovo Marijo Pezdir-jevo katéra je imela omenjeno posestvo pri Škandru. Njegov sin Franc pa je bil poročen z neko Kotnikovo z Vrhniko. Francjev strijc, Janezov brat, je bil véliki kupec v Trstu in je okoli 1845. leta umrl, ter zapustil Francetovim trem sinovom vsakemu čez dvakrat sto tisočij in štirim hčeram vsaki po petindvajset tisočij goldinarjev. Že Janezov brat je mnogo potrosil, da bi bil udobil plemenitaštvo, pa ni šlo. — Bogastvo je Frana Preširna vvedlo v mogočne rodovine, tako da je naposled res bil po-